

Шочмо эл, порылык да чын верч!

БУДЬ ГОТОВ /

Ямде лий

43-шо (3535) №,
2021 ий 22 октябрь,
кугарнья.

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Кажае тунемше лудеш

Фото-візитом еши да школ архивла гыч налмас.

ПОДПИСКА

Верласе почто отделени-
йышке мийыза але
почтальон деч «Ямде лий»
газетлан подппискым
ышташ йодса.

Индекс – П4696.

Ак – 369 тенгеат 12 ыр.

Мөнгөй гыч лекде, онлайн
возалташ лиеш. Тидлан pod-piska.pochta.ru сайтыш пурзы-
за але «Почта России»
мобильный приложений гоч
возалтса. Ак тыгаяк.

Редакций гоч возалтын
кертыда. **Ак – 150 тенге.**

Электрон газетым луднеда
гын, **89027382237** номерышке
150 тенгем пыштыза да **yamde_lii@mail.ru** адресыш лүм-
нердам возен колтыза. Газетын электрон версийжым
электрон (E-mail) адресышкыда колтена.

Мый Унчо школын 3-шо классыш-
тыже тунемам. Мемнам Ирина Ва-
лерьяновна Ораза-
ева туныкта. Тудо
марла лудаш, шочмо йылме
дene мутланаш кумыланга.
«Кажне марий йоча марла
савыкталтше газет ден жур-
нал-влакым напашаш да луд-
шаш», – ойла туныктышина.
Сандене мемнан классыште
тунемше кажне икшыве «Ям-
де лий» марла йоча газетлан
подпискым ыштен (**снимкиш-
те**). Газетым классышкак

конден пуат. Чия пуш дene
үпшалтше «Ямде лийым»
куанен лаштыклена.

Мөнгыштат шольым ден
шүжаремлан йоча газетым
лудам. Нуно воктекем пыз-
нен шинчыт да түткүн ко-
лыштыт. Ачана ден авана
мемнам очен куанат.

Сабрина АКСЮБИНА.
Морко район.

Подписчик-влак коклаште
ЛОТЕРЕЙ модыш эртаралтеш.
Түйгү приз – **КОНЬКИ**.

Реклама.

Кинде пайрем

19 октябрьшите Сенъымашын XXX идалыкше лүмеш түвыра полатыште «Угинде» фестиваль-конкурс лиийн. Тудым Республикасы мари түвыра рүдер 2014 ий гыч эртара. Тений фестиваль-конкурсыш республикасы түрлө район гыч шым усталык коллектив ушнен. Нунын коклаште Килемар район Арде селасе түвыра пörтын «Ош пеледыш» йоча фольклор коллективише лиийн. Ўдыр-рвезе-шамыч, Юмылан тауштен, киндын шерге ажым ончыктен, Угинде пайремым веселан эртарыме йўла дene палдаренyt (**снимкыште**). Кажне коллектив диплом да шергакан пöлек дene палемдалтын.

Е.ИВАНОВА.

Синквейн

Кинде
Шерге, тамле.
Күктат, ужалат, кочкыт.
Тамле кочкыш.
Илыш.

Алина СУББОТИНА.
2-шо номеран Морко
школ.

Кинде – кече падыраши.
Калыкмут.

Сенъимаш

20 ноябрьшите Москосо Сенъимаш тоштер Школ музей-влакын 1-ше всероссийский форумыштым эртара. Йошкар-Оласе Т.И.Александрова лүмеш 11-ше номеран лицейын командыжсе тушкожая. Нуно «Изак-шоляк Шерстнев-мыт лүмеш Боевой чап тоштер» ончеришид дene «Школ тоштерын эн сай выставкыже» всероссийский конкурсшито сеңьиши радамыш логалыныт.

Мышкар курыкышто

800 метран дистанцийште мемнан школын тунемшыже София Романова (**снимкыште пурла гыч кокымшо**) кумшо вериш лектын. Тренерже – Л.В.Музуров. Мый Софиям салам-лем да у сенъимашын шуаш тыланем.

Аня ОРЛОВА.

Марий Турек, Сысоево.

Российсе увер

«Символы охраны лесов России» всероссийский конкурсш кажне кумылан ен ушнен кертеш. Йодмашым 1 ноябрь марте колтыман. Түрүс уверым aviales.ru сайтыште лудса.

Йочасадыш коштшо икшыве, 1-7-ше класслаште тунемше-влак, «Когда я вырасту, я стану экологом» книгам налза, лудса да всероссийский конкурс-викториныш ушныза. Түрүс уверым konkurs-ecokniga.ru сайтыште ончыза.

14 ияш деч кугурак ийготан ўдыр-рвезе-влак «Гимн радости» түньямбал фотоконкурсышто мастарлыкыштым терген кертыт. photo@darwinmuseum.ru адрес дene 31 октябрь марте вич фотом колтыман.

Марий Элысе увер

Курчак театр-влакын «Карусель сказок» II түньямбал фестивальште Чебоксарыште эртаралтын. Российскойн 13 регионжо гыч 19 коллектив мастерлыкышым ончыктен. Жюри Марий Эл Республикасы курчак театрын «Йёт орол» спектакльжым эн сайлан шотлен.

Республикасы йоча да самырык-влаклан В.Х.Колумб лүмеш книгагудо «Мый йёрөтөм родной элемым» почеламутым сылнын лудмо конкурсшын онлайн эртара. Йодмашым да пашам книгагудын сайтышке 3 ноябрь марте колтыман.

1-2 ноябрьшите Йоча да самырык-влаклан «Роза ветров» рүдерыште 8-11-ше класслаште тунемше-влаклан краеведений дene олимпиаде эртаралтеш. Йодмашым 26 октябрь марте колтыман. Түрүс увер – rv12.ru сайтыште.

Сүрет гыч панно марте

25 октябрь – Сүретчын түнгизбап кечиже.

Сылнын сүретлieme мастарлык моткоч шагал енглан пулатшеш. 2-шо номеран Морко школын 9-ше классыштыже тунемше Лена ТИМОФЕЕВАН (снимкыште) пашаже-влакым ончетат, профессионал сүретче сүретлен, шонет.

– *Кок ият пелаши улмыж годымак икимше сүретшеш точын. Икимше урокым*

коваже эртартен. Тукымыштына сүретлаш кумылан-влак ятырын улыт, – ойла Ленан аваже Ирина Семёновна.

Лена 1-ше классыште тунеммыж годым Морко посёлкисо «Палитра» школа-студийшке ушнен. 2-шо класс гыч посёлкисо Йоча сымыктыш школын художественный полькашкиже кошташ түнгалин. Күчкүк жапыште сенгымашыже ятыр погынен. Республикасын изосымыктыш тоштерыште эртаратшше «Марий Эллын самырык мастераже-влак» ончрышке «Ковам дene ялыште» сүретшым аклаш луктын. «Куэрла» пашаж дene всероссийский конкурсисто мастерлыкшым терген. «Российын самырык енже-влак» республикасын конкурс «Архитектур да интерьеर» танасыштыже 2-шо верыш луктын. Тений персональный ончреже Морко посёлкисо М.Н.Янтемир лүмеш сыйнымут да этнографий тоштерыште лиийн.

Ленан сенгымашыже-влак – Р.В.Яковлеван паша лектышыже.

Уста ўдыр ончыч пүртүсүм сүретлаш йөрөтен гын, кызыт панно-влакым ышта.

– *Фо-амиране шиуринийм сүрептлем, варарадынайшүпым, вургемүрдеген пижыктем. Тыгесылненайдемешочеш,* – ойла Лена.

Уста ўдырын лүмжым профессионал сүретче-влак радиамыште икмияр ий гыч ужына манын ўшанем.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.
Фотом еш архив гыч налме.

Сылне жап

Идалыкын кажне пагытше шке семынже мотор. Мыланем шыже келша. Пүтүнъян младым түрлө түсән посто авалтен. Пушенгэ-влак чевер вургемым чиен шогалыныт. Нунын лышташыштюжышто лыве гай чонгештылыт. Шыжым кайык-влак шокшо вельш каят, мемнан дene шошо марте чеверласат. Ме йолташна-шамыч дene «лышташ йўрим» ыштен модына. Шыже – сылне жап! А те мый денем келшеда?

**Алексей ФОНАРЕВ.
Медведево, Кома.**

«Рвеве тукым» йоча ушемын изирак вожатый-жеге-влак 1-4-шe класслаште тунемше-шамычлан

Фотом школа архив гыч налме.

Снимкыште: конкурсыш ушнышо-влак.

«Шортньо шыже» сүрет конкурсым ий еда эртарат. Теният танасымашке ятыр икшыве ушнен. Эвелина Новикова ден Надя Сергеева поснак чолга улыт: кажне сүрет конкурсисто мастерлыкшым тергат. Икимше классыште тунемше кажне йоча сыйне пашаж дene куандарен. Кугурак вожатый Е.В.Григорьева сүрет ончрим кельштарен. Сенгыше-шамычлан Чап кагазым кучыктен.

Дмитрий ЕГОРОВ.

Морко, Шүргяял.

*Шыже ик совла віжд дene ик ведра лавырам
луга.*

Калыкмут.

*Книгагудо-влак –
образованыйн,
шанчын, түвыран
вўргорно
системышт.
О.МИРОЖОВ.*

#Луд #Лончыло #Лий_ончылно

Ака-шўжар гай

25 октябрь – Школьисо
книгагудо-влакын
түнімбап кечышт.

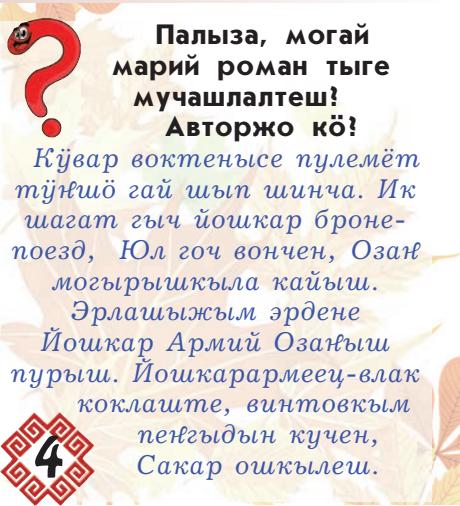
Волжский район Карай школыштат тыгак. Ўдыр-рвезе-влак школ библиотекыше кажне кечин куанен вашкат. Нуным библиотекарь В.В.ЕМЕЛЬЯНОВА вашилиеш (**снимкиште**).

– Йоча-влак школ программе почеш лудшаши книгам наалыт. Сылнымутан произведенийла дек утларак кумыландаши серызе-влакын юбилейиштан пёлеклалтше ончерьым ямдылена. Нине книгала почеш класслаштие вашмутлана машиш эртарена, – ойла Валентина Валериановна.

Марий произведений-шамычлан марий йылме да литературар арняште поснак кугу түткышым ойырат. Тиде арня марий писатель-влаклан пёлеклалтше мероприятий-шамычлан поян. В.В.Емельянова ўдыр-рвезе-влаклан почеламутым сылнын лудмо конкурслан ямдалалташ полша.

– *Ме марий почеламутым лудаш йёратена, –* рўж каласышт йоча-влак.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Шонкалаш тарата

Кажне произведений молан-тынат туныкта, шонаштарата. Шукерте оғыл «Слово о полку Игореве» поэмым лудынам, шуко ум пален налынам. Поэмым чын авторжым тачат оғыт пале. Книгам лудмеке, мыланем икте раш лие: сайын шоналтыде, нимогай пашам түнгалиман оғыл. Игорь ден Всеволодын половец-влак ваштареш кредалаш тарванымышт Руслан шуко нельлыкым конден. Сандене калык ойла: «Шым гана висе, ик гана пўч».

Даша ИВАНОВА.
Звенигово, 2-шо №-ан
Красногорский школ.

Палаш онгай

Эн күжу роман –
Ж.Роменын «Люди доброй
воли» произведенийже.
Серызе тұдым
14 ий возен.

Уста улыт

Аторын фотожо.
тыгаяқ конкурсышто усталықыштым
Александровмыт (**снимкиште**) се-
нүмашке шуыч. 1-ше классыште тунемше Гавриил 3-шо
верыш лекте. Тихон 1-ше верым сенен нале.

О.А.ВАСИЛЬЕВА, туныктышо.

#Пуд#Лончыло#Лий_ончылно

Кроссворд

1.

2.

3.

4.

6.

лүмжө.

6.Анрийлан Толкын лүмым кө пуэн?

«Анрий Толкын» повесть почеш.

1.Анрийны йоча годсо йолташыже.

2.Түнг геройн ачажын лүмжө.

3.Кожер ял калық шурным түрдеме дene танасымашым мөгай ял мари-влак дene эртарен?

5.А.Талкановын шүжаржын бийим пүшүшлән пашам ыштен?

4.Анрий мөгай ялыште почтовиклан, посөбийим пүшүшлән пашам ыштен?

5.А.Талкановын шүжаржын

#Лүмгече

Лүм: Яныш Ялкаевич Ялкаев. Псевдонимже – Ялкайн.

Шоңын: 1906 ий 25 октябрьште Пошкырт кундем Мишкан район Чорай ялеш.

Тунемын: Мишкан районысо училищыше, Николо-Берёзовский педтехникумышто, Бирсысе педагогике техникикумышто, М.В.Ломоносов лүмеш Москосо күгүжаныш университетыше.

Произведенийже-влак: «Күгу кайык» поэме, «Ужар жап», «Анрий Толкын», «Ола» повесть-влак, «Онго» роман да шуко моло.

Паша: Марий областной тоштерыште (кызыт Т.Евсеев лүмеш Национальный тоштер), «Советская этнография» журнал редакцийште, Москосо шанче академийште ыштен.

Онгай факт: ныл классан школым кум ийыште тунем пытартен. 12 книгнавтор-жо.

Марий писатель, кусарыше Я.Ялкайнин шоңыжыллан – 115 ий.

Шинчымаш памаш

Кажне еңын йөратьyme со-мылжо уло. Мыланем книгам лудаш келша. Урок деч вара школ библиотекыш кажне ке-чын вашкем. Книгам лудаш моткоч пайдале: шуко ум пален налат, ушым пойдарет. Калыкыште арам оғыл ойлат: «Книга – шинчымаш памаш». Романым шергалаш онгай. Лудмекына, йолташ ўдырем дene канашена.

Венера СКВОРЦОВА.
Медведево, Кома.

Сылнымут ушен

Сылнымутым йөратьыш-влакым «Сылнымут шыже-2021» семинар-совещаний ушен. Тушко логалаш мыланемат пиал шыргыжалын. Уста ең-влак дene пальме лиймаш, у шинчымашым налмаш, у шонымаш – икманаш, чыла-жат кумылем нөлтен. Күмдан пальме поэт-шамыч почеламутемлан акым пүенит. Моловлакын пашаштым кольштын, сылнынрак возаш кумыланынам. Семинарлан көра сылнымутын «нөшмүйжым» ынде са-йынрак палем. Поэзий аланыште уло кумылын тыршаш түнгалим.

Дима ВЕДЕНЬКИН.
1-ше номеран Шернур
школ.

Россий Федерациисы цифровой виянгмаш, связь да массо-ый коммуникаций министерствын окса полышыж дene лукмо.

Книга – шонымаш пуш

– Мыланем Сергей Есенин ден Владимир Маяковскийын возымышт келша. Нунын по-челамутышт-влак чонеш логалаше ульт. Сылнымутан произведенийла деч посна психологияй дene кылдалтше книга-влакым лудам. Мый, ең-шамычын тарваныл-мыштым, ончалтышиштым эскерен, койыш-шоктышиштым пален налнem. Книга – тиде шонымаш пуш. Тудо түрлө жапыши да түрлө кундемыш наңгаяя, – ойла Оршанке районысо Кугунур школын 8-ше классыштыже тунемше Диана БОГДАНОВА (снимкыште).

Кызыт Интернетыште йўкан-дыме произведенийлам вашлийына.

Нуным кольшташ да текстшым экраныште ужаш лиеш. Ўдыр тыге английчан книга-влакым кольштеш да лудеш.

Дианан сенгимашыже ятыр. Районышто эртаралтше Шкетан лудмаште мыскарам лудмо дene 1-ше верыш лектын. Колумб лудмашке кажне ийын ушна да сеныше радамыш логалеш.

Х.ГЕННАДЬЕВА.
Фотом еш архив гыч налме.

#Пудшо_ен-ончылъен

5

Финн-угор калык ешиш латвич калык пуря. Нунын коклаште – эрзя. Родына-влак нерген шукирак пален налаш манын, филологий шанче кандидат, «Мордовий» ГТРК-ан корреспондентше, школышто эрзя йылымы туныктышо А.А.ДАНИЛЬЧЕВ (снимкыште) дene кутырышина.

– *Александр Алексеевич, эрзя калык мо дene күгешна?*

– Ме шочмо йылмына, түүвырана, йўлана дene күгешнена. «Эрзя» шомак илыши манын кусаралтеш. Мыланна уста енг-влак шерге улты. Скульптор Степан Эрзя кумдан палымылан шотлалтеш. Тудын пашаже-шамычым Аргентиныште, Италийыште, Францийыште да моло эллаште ужыныт. Серызе-влак Кузьма Абрамов, Серафима Люлякина, модель Наталья Водянова дene моткоч күгешнена. Эсогыл Надежда Кадышеван родотукымжо – эрзя.

– *Йоча-влак школлаште эрзя йылымы шочмо йылме семын тунемыт мо?*

– Яллаште 1-11-ше класлаште тунемше ўдыр-рвезе-влак эрзя йылымы шочмо йылме семын тунемыт. Тыгак литератур урок уло. Сарансыште 2-7-ше классласе тунемме программыш эрзя йылымы күгожа-

Венгр-влак кокла гыч Эрно Рубик
Рубик кубикым,
Ласло Биро шариковый ручкам,
Денис Гabor голографийым, Джон Кемени ден
Томас Курц Бесик
программированый
шонен луктыныт.

Акань – манси аралтыш курчак. Чурийштыже нерым, умшам, шинчам ыштен огытыл.

Осал шўлыш
пурен кертеш
манын шоненит.

ныш йылме семын пуртешт. Олаште тунемше-влакын аттестатыштышт эрзя йылме дene отметке лиеш гын, моткоч сай ыле.

– мемнан родына

18-24 октябрь –
Финн-угор калык-влак
көчүшт.

Университетиши туныктышо-шамычым ямдилат. Тугеже шочмо йылмынан ончыкылыкшо уло.

– *Ўдыр-рвезе-влак шке коклаштышт эрзя йылме дene кутырат?*

– Яллаште кутырат, но вожылмылан але вес амаллан кёра шукинжо рушла мутланаш тыршат. Олаште ялла гыч илаш куснышо

ача-ава-влакын икшывышт гына эрзя йылме дene кутырат. Йочам изинек шочмо йылымы йөраташ туныктыман: түүыра, йўла, уста енг-влак нерген каласкалыман.

– *Йоча-шамычлан шочмо йылме дene конкурс ден фестиваль-влак эртаралтыт?*

– Школ программе почеш олимпиаде ден конкурс-влак эртаралтыт. Самырык-шамычлан эрзя йылме дene республике конкурсы-влак шагал улты. Сочинени конкурсышко гына ушнаш лиеш.

– *Мый палем, Мордови-йыште «Чилисема» журнал уло.*

– «Чилисема» кече лекмаш манымы ончыкта. Журналеш йоча да самырык-влакын почеламутышт, изирақ ойлы-машышт, сүретышт савыкталттыт. Мый журналым изи годсек налам, кызытат куанен шергалам. Ондак мыйын пашам-влак лектыныт гын, ынде тунемше-шамычым сылнымутлан шўмангdem.

– *Те «Эрзя йылымы эн сайын туныктышо» конкурсышто сөвүшүш лектында, мастерлыкдам Российской конкурсышто ончыкташ түнчалыда. Пашаштыда лектышым да сөвүмашым тыланена.*

Х.АЛЕКСАНДРОВА

мутланен.

Фотом еш архив гыч налме.

Лопшо Педунь – удмурт йомакысе герой.

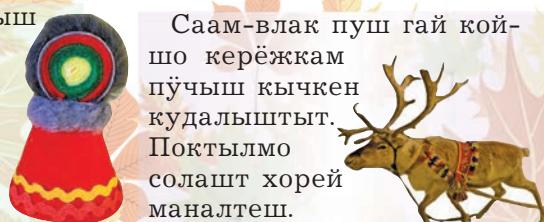

Эстон миф почеш, ожно мланымбалне тыгай патыр-влак иленит: Калев, Суур Тылл. Легенде почеш, Калевын эргыже – Калевипоэг – калыкым шыгыремдыше, йотэл гыч толшо тушман-влак да шем вий ваштареш кучедалшше онар лийын.

Палаш онай

Кантелен шочмыжо карел да финн-влакын «Калевала» эпосыштын түнг геройжо Ваянямёненен дene кылдалтын.

Саам-влак пуш гай койшо керёжкам пўчыш кычкен кудалыштыт. Поктылмо солашт хорей маналтеш.

Электротулым аныклыза!

Кочкыш шо-
лаш пурымеке,
плитан куат-
шым иземдыза.

Каструлым петы-
рен, кочкышым
шолтыза.

Пакчасаскам шол-
тымо годым вўдым
шуко ида пыште.

Комфорко ден сал-
ма икгай размеран
лийт гын, сайрак.

Кочкышым
шолташ ку-
чылтмо арвер
ару да тура
пундашан лий-
шаш.

Фотом школын архивше гыч налме.

Кужэнгер район Йывансола школын дошкольный группиштыжо шыжылан пёлеклалтше пайрем эрта-
ралтын (**снимкиште**). Йоча-влак шыже нерген мурым
муреныйт, почеламутым сылнын каласкаленыйт, күште-
ныйт, тўрлө модыш дене модыныт. Ўдир-рвезе-шамыч-
лан мастарлықыштым ончыкташ моткоч келшен.

Л.А.ПОЛИКАРПОВА.

27 октябрь – Плюш маскан түнямбал кечиже.

1

Мастар кид

2

3

4

6

Сүретым ончен,
носки гыч плюш
маскам ургыза.

Шерге пёлек

Изиэм годым пушкыдо модышем шуко лиийн. Нуно мыла-
нем акам деч кодыныт. Машина-влак коклаште тўрлө ян-
лыклан, кайыклан верым эре мұынам. Авам ныл ияшем
годым маскам пидын пёлеклен. Тудо эн ёйратыме модышыш-
кем савырнен. Маскалан Кирилл лўумым пүэнам. Тудым пеле-
нем малаш пыштенам. Кызыт мыят күшкынам, маскат «кугу
лийн». Кажне кечын школ гыч сай отметким кондымем вучा.

Артём ИВАНОВ.

Йошкар-Ола, 24-ше №-ан школ.

**М. ШКЕТАН ДЎМЕШ
МАРИЙ КҮГҮЖАНЫШ
ДРАМЕ ТЕАТР**

24/10 11:00

**Сказка
В некотором
царстве**

Рекламе.

0+

Кассе 8(8362) 78-13-78 SHKETAN.RU

Тушто-влак

Чодырасе чүчүйэм шем
үзгам чиен, ик
полдышыжат уке.

Кычкен көртдыме
шем алаша.

«Ямде лий» газет
Тұғ редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_ii
https://ok.ru/yamde_ii
E-mail: yamde_ii@mari-el.ru
(документ кагаздан),
yamde_ii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адрессе: yamde.lii

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикасын
культур, печать да калык-
влакын пашашт шотышто
министерстве, «Кугарна»
газета күгүжаныш унитар-
ный казна предприятий.

Газетым редакцияште по-
гымо да верстатыме, «Марий Эл Республикасын
Правительствин типографийже» ООО-што ямде оригинал-
макет гыч савыктыме. Типографийин адресше: 424000,
Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

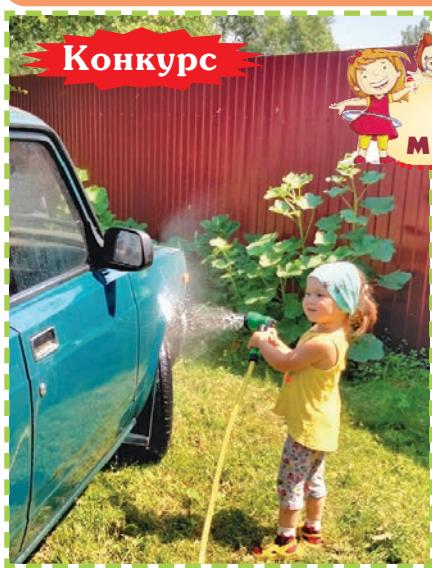
Газетым Кыл, информационный тех-
нологий да массовый коммуникаций
сферым экспериме шотышто федераль-
ный службын Юл кундем федеральный
округисо управлениыштыже регистрироватыме.

Номер – ПИ № ТУ52-01335,
2021 ий 29 сентябрьште пүшмо.

0+
Печатыш пүшмо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийин шоныма-
шыши тўрлө лийн көрттит. Серыш-
влак мёнгеш оғыт колталт.
Ак – күтырен келшыме почеч.
Редакцийин да издательн адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый
Вийин 70-ше идалыкше урем, 20-шо пёрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Конкурс

Катя ДУБИНИНА.
Оршанке, Марий Ернур.

Аня БЕЛОУСОВА.
Одо кундем, Карагёл,
Ныргындыш.

Ава же јұдыржым парня де-не шотлаш ту-ныкта. Катя трук шорташ түңале.

- Мо лийынат, јұдырем?
- Авай, мыланем 11 ий нигунам огеш тем.
- Молан?
- Парням огеш сите.

10 ойыртемым мұза.

Судоку

		Maple leaf	Leaf	
Leaf		Maple leaf	Leaf	
Leaf			Maple leaf	
			Maple leaf	

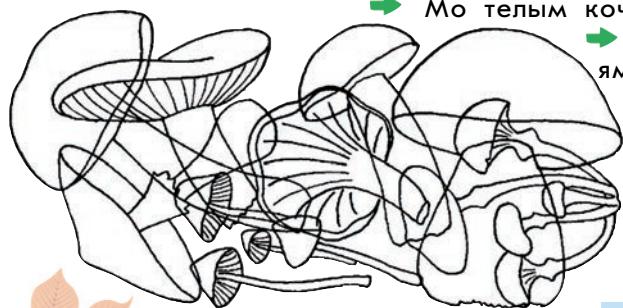

Сүретым ончен, йодыш-влаклан
вашештыза:

- ➡ Могай янлық-влак төләлан малаш возыт?
- ➡ Мо телым кочкышым кычалеш?
- ➡ Мо төләлан шапашым ямдыла?

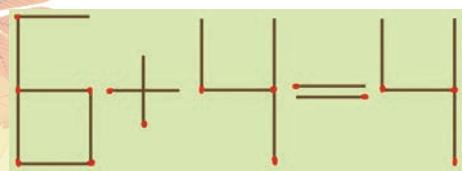

Үмылкаштым мұза.

Кармывонгым тыге сүретлаш лиеш.

Могай понго-влак шылышыт, палыза.

Ик шырпым верже дене вашталтен,
чын вашмутым ыштыза.

Задаче

Карлсон ден Малыш шыже гербари-йым погаш шонен пыштеш-ныт. Карлсон 9 лышта-шым поген, Малыш – 3 пачаш шуқырак. Нуно чылаже-мыньяр лышташым погенит?

Сүретче могай йонғылышым ыштен?